Rada vysokých škol

Informace z 21. zasedání Předsednictva Rady vysokých škol konaného 19. listopadu 2026

Zasedání probíhalo prezenční a on-line formou. Maximální počet přítomných členů Předsednictva byl 32.

Zasedání se zúčastnili hosté:

- prof. Ing. Milan Pospíšil, CSc. – předseda České konference rektorů
- PhDr. Hana Landová, Ph.D. – předsedkyně Asociace knihoven VŠ
- PhDr. Ladislav Pytloun, Ph.D. – místopředseda Asociace vyšších odborných škol
- PaedDr. Jitka Jánošová, MBA – členka výboru Vysokoškolského odborového svazu
- prof. RNDr. Marcela Buchtova, Ph.D., MBA – členka Akademické rady Akademie věd České republiky

Schválený program:

1. Zahájení
2. Zprávy z Užšího předsednictva Rady VŠ (prof. Mgr. Tomáš Kašparovský, Ph.D.)
3. Zprávy ze Studentské komory Rady VŠ (Ing. Martin Gregor)
4. Návrh věcného záměru nového zákona o vysokých školách (členové Užšího předsednictva)
5. Legislativní informace (JUDr. Ing. Mgr. Marek Hodulík, RNDr. Pavel Popela Ph.D. a členové Užšího předsednictva)
6. Zprávy z Ekonomické komise (doc. Ing. Irena Benešová, Ph.D.)
7. Vystoupení hostů
8. Zprávy z Fóra předsedů akademických senátů (doc. Ing. Jan Janoušek, Ph.D.)
9. Různé

Na svém 21. zasedání se Předsednictvo Rady vysokých škol věnovalo aktuálním otázkám vysokého školství, zejména problematice jeho financování a přípravě věcného záměru nového zákona o vysokých školách. Dále projednalo zprávy o činnosti jednotlivých orgánů Rady vysokých škol, vyslechlo vystoupení pozvaných hostů a přijalo usnesení k zásadním otázkám financování, stability a dalšího rozvoje českého vysokého školství.

Usnesení

Vzhledem k aktuální situaci kolem financování vysokých škol a aktuálnímu vývoji přípravy nového vysokoškolského zákona, doporučuje Předsednictvo Rady vysokých škol předsedovi Rady vysokých škol svolat mimořádné zasedání Sněmu Rady vysokých škol na 17. 12. 2026.

Usnesení

Předsednictvo Rady vysokých škol pověřuje legislativní komisi a komisi pro strategii a rozvoj projednáním návrhu změny Statutu Rady vysokých škol pro mimořádné zasedání Sněmu Rady vysokých škol.

Usnesení

Předsednictvo Rady vysokých škol:

1. Vyjadřuje zásadní znepokojení nad prohlubujícím se podfinancováním vysokých škol, které navzdory rostoucímu počtu studentů a nárokům na kvalitu vzdělávání a výzkumu nedostávají odpovídající finanční prostředky. Významná část studentů je tak vzdělávána bez přiměřeného finančního krytí, což ohrožuje kvalitu vzdělávání a zvyšuje riziko studijní neúspěšnosti.

2. Upozorňuje na nedostatečnou koncepčnost a předvídatelnost financování vysokých škol, včetně změn v podpoře navyšování počtu studentů, jejichž vzdělávání vyžaduje dlouhodobé finanční zajištění. Zároveň zdůrazňuje, že rozšiřování ukazatele P vytváří fakticky mandatorní výdaje, které bez odpovídajícího navýšení celkového rozpočtu snižují objem prostředků dostupných pro ostatní studenty a činnosti vysokých škol.

3. Požaduje posílení institucionálního financování výzkumu, jehož nedostatečný podíl a vysoká závislost na soutěžních zdrojích oslabují stabilitu výzkumných týmů, dlouhodobý rozvoj a mezinárodní konkurenceschopnost českých vysokých škol.

4. Zdůrazňuje, že české vysoké školy si navzdory dlouhodobě nedostatečnému financování udržují v řadě oblastí mezinárodní konkurenceschopnost především díky mimořádnému nasazení a entuziasmu svých pracovníků. Tento stav však není dlouhodobě udržitelný a české vysoké školství se dostává do bodu zlomu, za nímž hrozí nevratná ztráta kvality, a mezinárodního postavení.

5. Upozorňuje, že dlouhodobé podfinancování v krátkodobém horizontu bezprostředně ohrožuje personální stabilitu vysokých škol, neboť vede k odchodu mladých, mezinárodně orientovaných a jazykově vybavených akademických a vědeckých pracovníků mimo vysoké školství – ať už do soukromého sektoru, nebo do zahraničí. Tento odliv představuje pro české vysokoškolské prostředí nenávratnou ztrátu a vytváří riziko hlubokého generačního vakua a výpadku celé jedné generace vyučujících a výzkumníků, kteří by v budoucnu převzali kontinuitu výuky a výzkumu.

6. Vyjadřuje zásadní nesouhlas s nedostatečným financováním vysokého školství a výzkumu v návrhu státního rozpočtu na rok 2027 a vyzývá vládu a Parlament České republiky k zajištění systémového, předvídatelného a odpovídajícího financování.

Předsednictvo Rady vysokých škol připomíná, že české vysoké školy byly v minulosti vystaveny zásahům dvou totalitních režimů, které zásadním způsobem omezovaly jejich činnost, akademické svobody a nezávislost. Důrazně proto varuje před tím, aby jejich budoucnost a schopnost naplňovat své poslání byly v demokratické společnosti ohroženy dlouhodobým a systémovým podfinancováním.

Usnesení

Rada vysokých škol vyjadřuje nesouhlas s předloženým návrhem zákona o registrech ve vzdělávání. MŠMT nedostatečně zdůvodnilo potřebnost této legislativní změny i následné zacházení s takto shromážděnými daty o akademicích.

Usnesení

Rada vysokých škol žádá, aby MŠMT co nejdříve předložilo Standardy pro akreditaci na jednání vlády ČR. Blíží se termín, kdy se budou podávat Institucionální akreditace a bylo by nešťastné, aby úsilí věnované přípravě těchto standardů nebylo využito v tomto procesu.

Kompletní záznam jednání bude k dispozici v členské sekci na www stránkách Rady vysokých škol.
Nejbližší řádné zasedání Předsednictva Rady vysokých škol se bude konat dne 17. prosince 2026.